

Deres ref:

Vår ref:

Dato: 02.06.2020

Innspill til Prop. 126 L (2019–2020) og Prop. 127 S (2019–2020), økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet

Norsk Industri viser til en [nylig utgitt analyse](#) som viser svak tilstand i mai og prognose om et svakt annet halvår for industrien.

Tiltak for leverandørindustrien med verdikjede

Vi viser til pågående drøfting i Finanskomiteen om midlertidig endring av petroleumsskatteregimet. Det er svært viktig for en stor bredde av norsk industri at de store utbyggingsprosjektene kan realiseres, da den norske verdikjeden er omfattende. Det er mange industribedrifter i den samme leverandørindustrien som gradvis skal ta tak i og kommersialisere de kommende mulighetene innen havvind, hydrogen, CCS med mer.

Det er tilsvarende viktig at Stortinget i juni samler seg bredt rundt avvisning av grunnrenteskatt for havbruksnæringen og heller en innføring av produksjonsavgift. På denne måten vil mange store og små prosjekter som i mellomtiden er lagt på is i påvente av slik skatteavklaring, kunne realiseres. Vi viser til [felles henvendelse](#) til komiteen fra Fellesforbundet, NNN, Sjømat Norge og Norsk Industri av 29. mai.

Lettelser for arbeidende kapital

Norsk Industri er svært positiv til at skatten på arbeidende kapital senkes ved at aksjerabatten i beregning av formuesskatten økes. Det er viktig at norsk privat eierskap styrkes fremover, og at vi unngår at norske, private eiere må selge selskap til utlandet, fordi beskatningen blir for hard.

Behov for utvidelse av bankgarantiordningen

Garantiordningen for banklån er viktig for industrien og annet næringsliv. Statsstøtteregulverket setter en maksimal grense for varighet av slike ordninger på seks år, men Finansdepartementet har valgt kun tre år for den norske ordningen. Norsk Industris medlemmer mener at tre år er snaut, ettersom det ofte er ett års avdragsfrihet og deretter to års nedbetaling. Dette er for tungt likviditetsmessig. Norsk Industri foreslår at ordningen strekkes til seks års varighet, som er mer vanlig i flere europeiske land, jf. tabell 7.1. side 153 i prop 127S.

Enova

Enova får to milliarder kroner i økte bevilgninger i tiltakspakken fra regjeringen. Dette er en god og viktig satsing. Samtidig er Norsk Industri bekymret for at regjeringen heller ikke denne gangen signaliserer at de vil fjerne det kunstige skillet mellom kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor.

Mange gode utslippsreducerende tiltak med rask effekt vil ikke bli gjennomført uten at dette skillet fjernes. Prosessindustriens veikart for økt verdiskaping og null utslipp innen 2050 forutsetter en forsering av investeringen utover det som kvotemarkedet gir av signaler. Da er det helt avgjørende at myndighetene og virkemiddelapparatet spiller på lag.

Tilleggsavtale med Enova, industrien må være med

Som det fremgår av Norsk Industris [liste over industriprosjekter som kan ta Norge videre](#) er Enova helt sentral for at mange av prosjektene skal kunne la seg realisere. Det er behov for å øke bevilgningene til Enova betydelig samtidig som en åpner for nye typer prosjekter og opphever det kunstige skillet vi i dag har mellom kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor. Dette må ivaretas i den tilleggsavtalen som Klima- og miljødepartementet nå skal inngå med Enova om forvaltningen av de ekstra bevilgede midlene. En ny tilleggsavtale gir et stort handlingsrom for å legge til rette for ordninger som ser utover dagens mandat og bidrar til investeringer som raskt kan iverksettes.

Norsk Industri forventer at industrien blir tatt med på råd når avtalen skal utformes, slik at den svarer på industriens behov, og slik at vi får realisert både klimatiltak med rask effekt og grønne fremtidsrettede prosjekter. Det vises i den sammenheng også til [Norsk Industris høringsinnspill om endring av Enovas mandat](#).

Karbonfangst, transport og lagring (CCS), rask beslutning avgjørende

Norsk Industri mener det er avgjørende med en rask beslutning om fullskalaprojektet for CO₂-fangst og lagring. Realisering av fullskalaprojektet vil være navet for fremdrift og iverksetting av mange andre klimaprojekter, inkludert hydrogen, ref. [liste over industriprosjekter som tar Norge videre](#). Det er skuffende at regjeringen i proposisjonen ikke nevner CCS overhodet. Norsk industri hadde forventet at det ville komme klare signaler om en snarlig investeringsbeslutning for begge fangstanleggene, transport og lagring.

SIVA / Norsk Katapult

Norsk Industri etterlyser forsterket aktivitet på industriell digital produksjonskompetanse knyttet til vareproduserende industri og ber om ekstra 50 millioner kroner til formålet.

Sirkulær økonomi

Regjeringen foreslår å bruke 100 millioner kroner på å fremme en sirkulær økonomi, herunder 40 millioner til forskning. Regjeringen vil også bevilge til sammen 1 milliard kroner over tre år til en grønn plattform i regi av Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva. Sirkulær økonomi nevnes som ett av flere mulige satsningsområder for den grønne plattformen. Norsk Industri er positive til at det satses på forskning innen sirkulær økonomi. Samtidig er det også behov for tilskuddsmidler som bidrar til å utløse konkrete prosjekter og investeringer innen sirkulær økonomi. Nye

Enovamidler må derfor også kunne brukes til å støtte prosjekter innen sirkulær økonomi.

Handlingsplan for eksport er nødvendig

Norsk Industri har ved flere anledninger påpekt at arbeidet for norsk vareeksport må trappes opp. Norge har tapt markedsandeler i mange år, og vi har i mindre grad enn våre naboland etablert oss på nye, store markeder. Regjeringen forslag om handlingsplan for eksport er viktig, og Norsk Industri er klar til å gjøre en innsats for at handlingsplanen skal bli så nyttig og operativ som mulig. Norge trenger en bredere eksportstruktur. Norsk Industri ber om en tiltakspakke til design- og ferdigvareindustrien på 100 millioner kroner årlig over tre år. Av dette skal 50 millioner gå til en ny eksportutviklingsordning, 40 millioner til et FoU-program for forretningsdrevet innovasjon og de siste 10 millioner til et nytt kompetansesenter for designindustrien.

Tiltakene for miljøvennlig skipsfart

Innretningen av opplegget for grønn omstilling samt tiltak for økt aktivitet i norsk maritim næring treffer flere nye mulighetene for industrien bra, men vi er i løpende dialog med medlemmene og vurderer daglig tiltak som kan treffe bedre i forhold til dagens situasjon. Utskifting av kystflåten kan både redusere klimagassutslippene, bidra til økt aktivitet i maritim klynge og gjøre nærskipsfarten mer konkurransedyktig. Det er behov for kreativitet i virkemiddelapparatet i samarbeid med næringen for å finne "virkemiddel"-pakker som kan bidra til økt aktivitet i en næring der ordrebøkene gradvis reduseres gjennom 2020.

Raskere åpning av arbeidsreiser

På kort sikt er det liten tvil om at f.eks. en kontrollert åpning av arbeidsreiser på korona-premisser fra mer enn de nordiske land er viktig for store deler av industrien, ikke minst verftene. Vi er i tett dialog med regjeringen om dette kan forseres for utvalgte land.

Startsignal for nye, multirolle forsvarskip – Vanguard

Forsvaret arbeider med en ny fartøystruktur som skal ivareta vedvarende operativ evne etter at dagens overflatefartøyer når slutten av levetiden mot 2030. Dette vil være multirolle overflatefartøy, og en videreutvikling av Vanguard-konseptet. Vanguard er et multirollefartøy som vil fungere som moderskip for en rekke autonome og ubemannede farkoster, avhengig av oppdrag. Utvikling av fartøyet vil ha stor betydning for hele den maritime klyngen. Fartøyene har eksportpotensiale, og anskaffelsen kan gjennomføres i samarbeid med allierte. Derfor er det viktig at prosjektet settes i gang allerede i 2020, slik Norge etablerer en tidlig internasjonal posisjon i utvikling av neste generasjons overflatefartøy.

Norsk Industri mener prosjektet kan startes allerede i 2020 med en ekstrabevilgning på 500 millioner kroner. Dette vil sikre at arbeidet kommer i gang og at prosjektet kan utvikles samtidig som Forsvaret finner frem til det endelige konseptet.

Med vennlig hilsen

Stein Lier-Hansen (sign.)
Administrerende direktør
Norsk Industri